

Bruksela, 30 listopada 2023 r.
(OR. en)

15989/23

AGRI 744
AGRILEG 310
AGRIFIN 145
AGRISTR 66
AGRIORG 138

NOTA

Od:	Prezydencja
Do:	Specjalny Komitet ds. Rolnictwa / Rada
Dotyczy:	Podsumowanie pierwszego roku wdrażania planów strategicznych WPR – <i>Informacje przekazane przez prezydencję</i>

Z myślą o posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa, które odbędzie się 10 i 11 grudnia 2023 r., delegacje otrzymują w załączniku notę prezydencji w sprawie pierwszego roku wdrażania nowej WPR.

Podsumowanie pierwszego roku wdrażania planów strategicznych WPR

W 2021 r., po ponad trzech latach negocjacji, Parlament Europejski i Rada osiągnęły porozumienie – na podstawie przedstawionego przez Komisję wniosku – w sprawie reformy WPR, głównie za pośrednictwem rozporządzenia 2021/2115.

Przez cały rok 2022 propozycje dotyczące planów strategicznych, przedstawiane przez państwa członkowskie, były analizowane przez Komisję, następnie zmieniane i w końcu zostały zatwierdzone do stosowania od 1 stycznia 2023 r.

Zważywszy że rok 2023 dobiega końca, nadszedł stosowny moment, żeby zastanowić się nad reformą, którą wdrożyliśmy, nad doświadczeniami z tego pierwszego roku wdrażania i nad przyszłością – nadchodzącym rokiem i kolejnymi latami.

Wdrażanie reformy nie odbyło się bez problemów. Po pierwsze, pojawiły się problemy nierozzerwalnie związane z reformą, która oznaczała wprowadzenie istotnych innowacji i która zostawiała niewiele czasu na przeniesienie tych innowacji do prawa krajowego i ich upowszechnienie wśród potencjalnych beneficjentów. Ale oprócz tych okoliczności, które wzięto pod uwagę już wcześniej, mieliśmy do czynienia ze skomplikowaną sytuacją rynkową, charakteryzującą się wysokimi cenami nakładów i duża zmiennością i niepewnością cen sprzedaży, a także z trudnymi warunkami meteorologicznymi, zwłaszcza suszą, która dotknęła dużą część UE, a także z innymi niesprzyjającymi okolicznościami. Ponadto utrzymujący się w UE scenariusz inflacji oznacza w praktyce ograniczenie wsparcia dochodu udzielanego jako pomoc bezpośrednia w ramach WPR.

Otrzymaliśmy niedawno sprawozdanie Komisji (opublikowane 24 listopada 2023 r.), w którym podkreślono, że zatwierdzone plany przyczyniają się do osiągnięcia konkretnych założeń WPR, a w ogólnym ujęciu stanowią duży – większy niż kiedykolwiek wcześniej – krok naprzód w realizacji ambitnych celów środowiskowych tej polityki. W sprawozdaniu wskazano również pewne aspekty, które należy uważnie monitorować, aby móc je poprawić w trakcie wdrażania. Zwrócono też w nim uwagę, że WPR nie może być jedynym instrumentem reagowania na różnorodne potrzeby i że należy mobilizować inne źródła finansowania.

Ponadto pod koniec prezydencji szwedzkiej i w ciągu sześciu miesięcy prezydencji hiszpańskiej udało się nam wymienić poglądy na temat wdrażania reformy w tym pierwszym roku. We wrześniu, na posiedzeniu zwołanym przez Komisję, a następnie na posiedzeniu SCA, które odbyło się 14 listopada, dowiedzieliśmy się, w jaki sposób to, co zostało zaplanowane jest – nie bez pewnych trudności – wdrażane. Jesteśmy zatem bliżsi zrozumienia, w jaki sposób zaspokajane są – z wykorzystaniem funduszy WPR – potrzeby, które miały zostać uwzględnione w planach.

Podczas posiedzenia SCA, które odbyło się 9 października, wymieniliśmy się opiniami na temat tego, że wdrażanie tak szeroko zakrojonej reformy za pośrednictwem tak kompleksowych planów, jak te, które zostały zatwierdzone, wymaga kolejnych dostosowań, aby zagwarantować osiągnięcie celów tej reformy i zapewnić ostatecznym odbiorcom środków możliwość korzystania z zaplanowanych interwencji. Państwa członkowskie poinformowały Komisję, że są zaniepokojone wyjątkowo dużym stopniem złożoności pierwszych doświadczeń związanych ze zmienianiem planów. Komisja przyjęła te obawy do wiadomości i w ostatnich miesiącach pracowała nad przedmiotową kwestią, w wyniku czego niedawno przedstawiła sposoby uproszczenia tego procesu.

Ponadto 29 i 30 listopada dyrektorzy ds. planów strategicznych WPR spotkali się w Madrycie, gdzie wymienili poglądy nie tylko na temat powyższych aspektów, ale również na temat znaczenia przeprowadzenia oceny planów, a wraz z nimi – naszej polityki. Przeprowadzenie oceny to kompleksowy proces, który z jednej strony ma zapewnić potrzebne informacje decydentom politycznym, a z drugiej – pokazać beneficjentom, co udało się osiągnąć dzięki wysiłkom, o których podjęcie zwróciliśmy się przy opracowywaniu wymogów dotyczących poszczególnych interwencji, i tym samym poinformować społeczeństwo o korzyściach, które przynosi WPR w kontekście podatków, z których jest finansowana.

Było to zatem intensywne sześć miesięcy, podczas których przeprowadziliśmy refleksję i wymianę poglądów i które umożliwiły nam dokonanie podsumowania reformy: reforma stanowi właściwą odpowiedź na cele i potrzeby, które zostały wskazane; plany zostały ustanowione i są wdrażane, chociaż wymagało to i nadal wymaga pewnych wysiłków, i będą stanowić właściwą odpowiedź na konkretne potrzeby poszczególnych państw członkowskich. Reforma była reformą o bardzo szerokim zasięgu i oznaczała dużą zmianę dla naszych rolników, którzy często czuli się zagubieni ze względu na jej szczególnie złożony kontekst. Konieczne jest ugruntowanie reformy, a także skoncentrowanie wszystkich naszych wysiłków na jej prawidłowym wdrażaniu oraz na pomiarze i ocenie jej wyników.

Nasi rolnicy zasługują również na wsparcie w postaci poczucia stabilności, ponieważ musieli przystosować się do dużej zmiany. Po ugruntowaniu reformy będziemy potrzebować stabilnych lat polityki, aby ją umocnić i umożliwić gospodarstwom rolnym lepsze wykorzystywanie wszystkich możliwości, jakie dają im plany. Przedmiotowy sektor potrzebuje poczucia stabilności, a także zdecydowanego rozwiązania kwestii, którą Rada omawiała już przy wcześniejszych okazjach: nie możemy w dalszym ciągu zwracać się do naszych rolników o podejmowanie kolejnych wysiłków, jeżeli nie zapewnimy im dodatkowego wsparcia.

W świetle powyższej analizy prezydencja chciałaby poprosić ministrów o odpowiedź na następujące pytania:

1. Czy zgadzają się Państwo z przedstawioną oceną oraz czy istnieją jakiekolwiek aspekty, które z uwagi na doświadczenia krajowe chcieliby Państwo podkreślić, doprecyzować lub poprawić?
2. Czy uważają Państwo, że istnieją inne elementy, które powinniśmy uwzględnić w niniejszej ocenie?
